

Földrengés-veszélyeztetettségi térképet készítettek hazánkról

Ismerjük meg a földkéreg szerkezetét, a korábbi földrengések által létrehozott törésvonalakat és kéregmozgásokat, és alkossunk meg egy olyan, Magyarországra vonatkozó modellt, amely segít a földrengések okozta kockázatok elemzésében, különösen nagy beruházások tervezésekor! Röviden összefoglalva ez volt a célja annak a kutatási programnak, melynek keretében a Földfizikai és Űrtudományi Kutatóintézet a GEOMEGA Kft-vel közösen elkészítette hazánk ún. szeizmotektonikai veszélyeztetettségi térképét. A nagy volumenű kutatásra a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által nyújtott 206 millió Ft támogatás révén volt lehetőség.

Magyarország földrengés-aktivitása közepes. Ez azonban nem jelenti azt, hogy minden földrengés mérsékelt erősségű lenne, csak azt, hogy a nagy rengések ritkák. Mindazonáltal a múltban több, komoly pusztítást okozó földrengés sújtotta az országot. Az ismert földrengések statisztikai vizsgálata alapján 5-ösnél nagyobb magnitúdójú földrengések hazánkban átlagosan 40-50 évente fordulnak elő. Napjainkban pedig a modern társadalom és gazdaság kritikus infrastruktúráinak sérülékenysége miatt egy-egy nagyobb földrengés beláthatatlan következményekkel járhat. Ezért is nélkülözhetetlen, hogy a kutatók minél tisztábban lássák a nagyobb rengések okait, kialakulását, a tektonikai mozgások folyamatát és várható következményeit.

A projekt sikeréhez jelentős mértékben hozzájárult, hogy napjainkra nagy mennyiségű geofizikai mérési adat halmozódott fel, továbbá műholdas földmegfigyelések is rendelkezésre álltak. Ezek összegzésével, elemzésével készülhetett el az a szeizmotektonikai térkép, amely országos skálán mutatja a fiatal és aktív törésvonalakat, a földrengések eloszlását és fészekmechanizmusát, valamint hazánk földrengés-veszélyeztettség szempontjából legérzékenyebb területeit. A szakemberek biztosak abban, hogy a modell társadalmi és gazdasági szempontból is hasznosnak bizonyul, hiszen a jövőben mind helyi szeizmikus kockázatelemzések, mind pedig országos léptékű infrastrukturális stratégiai tervezések alapjául szolgálhat, mérsékelve a földrengések várható következményeit is.

A 2018-1.2.1-NKP-2018-00007 számú, *Magyarország szeizmotektonikai veszélyeztetettségi térképének megalkotása és elemzése* c. projekt a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból biztosított 206.358.710 Ft támogatással, a Nemzeti Kiválósági Program pályázati program finanszírozásában valósult meg. A konzorciumvezető a Földfizikai és Űrtudományi Kutatóintézet, partnere a GEOMEGA Földtani és Környezetvédelmi Kutató-Szolgáltató Kft. volt. A projekt 2019. január 1-jén kezdődött és 2022. december 31-én ért véget.

